

conscripta verò fuisse, quorum exhibent nomina.

- I. Probatum ex Origene apud Eusebium lib. 6. hist. Eccles. cap. 25., ubi docet: Sicut ex traditione accipi de quatuor Evangeliiis, quæ sola in universa Christi Ecclesia, quæ sub celo est, citra controversiam, admittuntur; Primum scilicet Evangelium conscriptum esse a Matthæo, aliquando quidem publicano, postea vero Apostolo Jesu Christi, qui illud hebraico sermone conscriptum edidit apud eos, qui è Judaismo crediderunt. Secundum fuisse acceptum Evangelium Marci, qui, prout Petrus ipsi narraverat, id consecit. Quem idcirco Petrus in Epistola Canonica eum filium suum agnoscit his verbis: Salutat vos electa Dei Ecclesia, quæ est Babylone, & Marcus filius meus. Tertium Evangelium Luca, quod a Paulo commendatur in gratiam Gentilium. Postremum, verò Evangelium Joannis.
- II. Probatum ex Augustino lib. 33. contra Faustum cap. 6. Platonis, Aristotelis, Ciceronis, Varronis, aliorumque ejusmodi Auctorum libros, unde noverunt homines, quod ipsorum sint, nisi eadem temporum sibi met succedentium contestatione continua? Quare igitur similia de Matthæo, Marco, Luca, Joanne, dicere non possumus, quum & succedentia tempora comprobent, & Scriptores omnes uno ore fateantur.
- III. Probatum ex Hieronymo in Catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum, ubi de Matthæo, ejusque Evangelio, ait: Matthæus, qui & Levi, ex Publicano Apostolus, primum in Judæa propter eos, qui ex circumcissione crediderunt, Evangelium Christi literis hebraicis, verbisque composuit, quod quis postea in græcum transtulerit, non satis certum est. Porro, ipsum hebraicum habetur usque hodie in Casariensi Bibliotheca, quam Pamphilius Martyr studiosissime consecit. Mihi quoque à Nazareis, qui in Beryæ, Urbe Syria, hoc volumine utuntur, describendi facultas fuit. De Marco, ejusque Evangelio, eodem in loco, inquit: Marcus, Discipulus, & interpret Petri, juxta quod Petrum referentem audierat, rogatus Roma à Fratribus, breve scripsit Evangelium. Quod cum Petrus audisset, probavit, & Ecclesia legendum suæ auctoritate dedit, sicut Clemens in Sexto Hypothyposeon libro scribit. Et Papias, Hieropolitanus Episcopus meminit hujus Marci, & Petrus in Epistola prima sub nomine Babylonis, figuratè Romam significans: Salutat vos electa Dei Ecclesia, quæ est Babylone, & Marcus filius meus. Assumpto

itaque Evangelio, quod ipse consecerat, perrexit Ægyptum, & primus Alexandria Christum annuncians, constituit Ecclesiam tantæ doctrine, & vitæ continentia, ut omnes Sectatores Christi, ad exemplum sui cogeret, &c. De Luca, ejusque Evangelio, idem Hieronymus in præfatione Commentariorum in Matthæum habet: Tertius Lucas, natione Syrus, Antiochenus, cujus laus in Evangelio, qui & ipse discipulus Apostoli Pauli, in Achajæ, Bœotiæque partibus volumen condidit, quedam altius repetens, & ut ipse in præmio conficitur, audita magis, quam visa, describens. Denique de S. Joanne, ejusque Evangelio, idem Hieronymus in catalogo Scriptorum Ecclesiasticorum habet: Joannes Apostolus, quem Jesus amavit plurimum, filius Zbedæi, frater Jacobi Apostoli, quem Herodes post passionem Domini decollaverat, novissimus omnium scripsit Evangelium, rogatus ab Asiæ Episcopis, adversus Cerinthum, aliosque hæreticos, & maxime tunc Ebionitarum dogma, consurgens, qui asserunt, Christum ante Mariam non fuisse. Unde & compulsus est divinitus ejus civitatem edicere. Sed & aliam causam hujus Scripturæ, ferunt; quod cum legisset Matthæi, Marci, & Luca volumina, probaverit quidem textum historicum, & vera, eos dixisse, firmaverit, sed unius tantum anni, in quo & passus est, post carcerem Joannis, historiam texisse. Prætermisso itaque anno, cujus Acta à tribus exposita fuerant, superioris temporis antequam Joannes clauderetur in carcere, gesta narravit, sicut manifestum esse poterit iis, qui diligenter quatuor Evangelistarum volumina legerint.

- IV. Probatum. Ecclesia catholica per mundum totum diffusa, hæc quatuor Evangelia recitat, & cantat sub illis iisdem nominibus, quæ præferunt; Item omnia Concilia tum generalia, tum peculiaritè, laudant eadem sub his nominibus; pariter Sancti Patres omnes eorundem adhibent testimonia sub iisdem nominibus; denique Pontifices, qui sunt Ecclesiæ Magistri, Doctores, Scriptores omnes, sub iisdem nominibus eadem memorant; sed æque falsum, ac impium est dicere, quod hi omnes, vel non cognoverint Sanctorum Evangeliorum Authores, vel in iis recitandis erraverint: ergo verè Authores quatuor Evangeliorum sunt illi iisdem, quorum exhibent nomina.

Dicimus III., in quatuor Evangeliiis contineri Jesu Christi historiam, veritatis omnibus